

ПОЛЬЩУ ЗВИНУВАЧУЮТЬ У ПОРУШЕННІ ВІЗОВОЇ СИСТЕМИ ЄС

- 27.09.2018, Брюссель
- Ендрю Реттман, «EUobserver»

За твердженням громадянської активістки, Польща зловживає візовою системою ЄС, аби карати людей, які критикують уряд; описаний нею випадок наочно демонструє те, чому Європа втрачає довіру до Варшави.

«Євросоюз повинен створити ефективний юридичний і практичний механізм, який би запобіг подальшому зловживанню Шенгенською інформаційною системою з боку неліберальних, репресивних урядів держав-учасниць ЄС», – сказала українська правозахисниця Людмила Козловська на зустрічі в Європейському Парламенті в Брюсселі, в середу 26 вересня.

Шенгенська інформаційна система (ШІС) – це база даних, яка містить списки тих, хто може і не може в'їжджати в Шенгенську зону вільного пересування.

Козловська виступила в Європейському Парламенті після того, як Польща внесла її до чорного списку цієї системи, а як причину навела засекречені дані щодо російського фінансування організації Козловської – Фундації «Відкритий Діалог».

Проте Козловська стверджує, що Польща зробила це маючи на меті покарати її чоловіка Бартоша Крамека – польського громадського активіста, який закликав до антиурядових протестів у своїй публікації на Facebook.

«Раніше, до того як в 2017 році вийшла стаття мого чоловіка, у нас не було ніяких проблем і конфліктів з польською владою, тому ми впевнені, що ця ситуація... носить політичний характер», – сказала вона на зустрічі в Брюсселі.

«Козловська – справжній борець за відкрите, толерантне і справедливе європейське суспільство. Її ситуація, її діяльність демонструють нам, що слід робити, щоб сприяти правопорядку в Європейському Союзі», – написав у Твіттері Гі Верхофстадт, колишній прем'єр-міністр Бельгії, нині глава фракції «Альянс лібералів і демократів за Європу» (ALDE) в Європейському парламенті; саме він запросив Козловську в Брюссель.

Ця ситуація стала причиною дипломатичного інциденту у вівторок, коли польське Міністерство закордонних справ викликало до себе бельгійського посла в Варшаві і надіслало йому офіційну скаргу на те, що польське повідомлення про небезпеку в ШІС ігнорують.

«Рішення бельгійської влади становить загрозу для безпеки Шенгенської зони», – йдеться в заяві Міністерства закордонних справ Польщі.

Члени Європарламенту від польської партії «Право і Справедливість» (ПіС) приєдналися до атаки.

«Коли одна країна-учасниця Європейського Союзу знущується над іншою, запрошуючи до себе особу, яка вважається персоною нон грата – це не називається «будувати європейську солідарність», – сказав Ришард Чарнецький.

Верхофстадт «антипольський політик, який користується будь-якою можливістю напасти на Польщу», – додав Чарнецький.

Конфлікту з Бельгією передував інцидент з Німеччиною, яка (13 вересня) також проігнорувала польське повідомлення в ШІС, надавши Козловській спеціальну візу, аби та могла приїхати на засідання в Бундестазі.

Франк Швабе, член німецького парламенту, тоді заявив: «Не можна допустити, щоб Польща завадила зустрічі членів Бундестагу з правозахисницею».

Тоді ж ведучий польського державного телеканалу TVP (що контролюється партією ПіС) виступив з різкою критикою берлінського рішення, сказавши: «Власне, пакт Молотова-Ріббентропа все ще діє».

Договір 1939 між Німеччиною і Росією (СРСР – прим. пер.), що передбачав напад Німеччини на Польщу.

Тріщина

Суперечка щодо ШІС – це чергова ознака того, що довіра між основними політичними силами ЄС і правими силами, що перебувають при владі в Польщі, дала тріщину.

Нещодавно ірландський уряд відмовилося екстрадувати польського громадянина, незважаючи на те, що Польща видала Європейський Ордер на його арешт. Свою відмову Ірландія мотивувала тим, що в Польщі його може очікувати несправедливий судовий розгляд, оскільки ПіС втручається в судову систему країни.

У минулому році Європейська Комісія розпочала процедуру введення санкцій проти Польщі через те, що ПіС «систематично» зловживає законами і цінностями ЄС.

У понеділок ЄК подала позов на Польщу до вищого суду ЄС (Європейський суд) через те, що партія «Право і Справедливість» позбулася незгодних з нею суддів, знизивши вік виходу суддів у відставку.

До цього Польща проігнорувала результати голосування Ради ЄС про розселення біженців.

Відповідно до правил ШІС, держави-учасники можуть накласти заборону на в'їзд, якщо суд держави-учасниці визнав дану особу винним у злочині, що карається як мінімум роком тюремного ув'язнення, або ж якщо ця особа «вчинила тяжкий кримінальний злочин, або існують явні ознаки того, що вона мала намір вчинити такий на території держави-учасниці».

Заборона, накладена на Козловську, не відповідає цим критеріям.

До того ж можливо, що ця заборона порушує її право на сімейне життя (право проживати разом з чоловіком в Польщі) і право на свободу слова, передбачені Європейською конвенцією з прав людини (угода 1950-х років).

Свобода слова

У вівторок, виступаючи в Європарламенті, Козловська скористалася своїм правом на свободу слова і жорстко розкритикувала ПіС.

«Правляча партія «Право і Справедливість»... руйнувала конституційний лад, захоплюючи контроль над тими інституціями, які повинні завжди залишатися незалежними від законодавчої і виконавчої влади», – сказала вона.

З тих пір, як партія ПіС прийшла до влади, вона розпочала більше двох тисяч судових розглядів проти громадських активістів в Польщі.

«Цензура і пропаганда в підконтрольних державі ЗМІ [також] досягли рівня, небаченого з часів комунізму», – зазначила Козловська.

«Можливо, таке зловживання Шенгенської інформаційної системою навіть порушує європейські угоди, перш за все, принцип чесної співпраці», – додала вона.

«На кону доля Європейського Союзу в тому вигляді, в якому ми його знаємо», – заявила Козловська.

Оригінальна назва: «Poland accused of violating EU visa systems»

Посилання: <https://euobserver.com/justice/142965>